

עלון מס' 647
פרשת תולדות
 א' בכסלו תשע"ט

ישא ברכה

יצא ע"י אברכי הכולל שבמוסדות "יגל יעקב", חולון
 בראשות מו"ר עט"ר הרה"ג יוסף מוגרבי שליט"א

שיחת השבוע

שומר הראש!

הצדיק רבי נחמן מברסלב זצ"ל סיפר סיפור. יש לסיפור נגיעה לפרשתינו, והשלכה לכל אחד מאיתנו. ארוך הסיפור, ונספרו בקצרה. מעשה ביהודי ביש מזל, בכל מה ששלח ידו נכשל. אמרה לו אשתו: "הגיע לעיר מגיד עתידות, קוסם, מעלה באוב. לך אליו, אולי ישא עצה, אולי ישנה את המזל לטובה!". נחרד. שומר מצוות היה, יהודי מאמין. "חלילה", קרא, "התורה אסרה לפנות למכשפים, אסרה להסתייע במגידי עתידות. ציוותה: תמים תהיה עם ה' אלוקיך! ופירש רש": אל תחקור אחר העתידות!". לא הניחה לו, הכבירה מילים, הציקה. סירב וסירב, ולבסוף הלך. נכנס לחדר האפלולי, הקוסם טרף בקלפים, מלמל מלמולים, ואמר: "רואה אני שיש לך מזל רק בדבר אחד בלבד. בגניבה". שאלה האישה: "מה אמר?", ענה: "מאומה, אמר שאינו רואה מוצא". נאנחה האישה. עלה חיוך על שפתיו. "מה מצחק אותך?", שאלה. ענה סתומות: "נוכרתי בבדיחה". רטנה: "עולמי חשוך, ואתה מחייך? ספר לי, ואצחק איתך"... לא רצה לספר, ניסה להתחמק, ולבסוף גילה: "מצחקי, תשמעי מה שהקוסם אמר"... שמעה, החווירה, וקראה: "חלילה וחס!". אבל מצבם הלך והחמיר, לא היה להם לחם לאכול, הילדים בכו מרעב, והיא היססה: "אולי בכל זאת, אם זה המזל"... "מה זה תדברי", רטן. "מוטב למות בכבוד, מאשר לחיות בחטא ובזיון!". אבל הרעב הציק, והרעיון מתקע. התפתל והתחבט, התלבט והתייסר, לא רצה ולא רצה, ולבסוף נכנע: עשרה שקלים יגנוב, לקנות לחם ותו לא. המעשה הצליח, ברוב נקיפות מצפון והלמות לב. קנה שלוש כיכרות לחם, להשביע רעבון ילדיו. הלחם תם, והלחצים שבו. החלטתו התמססה, לא רצה ולא רצה, והלך שוב. ונתפס. הן כבר נאמר: "סוף גנב לתלייה". ולמרגלות הגרדום ראה את הקוסם, המייצג כאן את היצר הרע, עומד ומחייך: "אין לך מושג כמה התאמצתי", אמר, "כדי להביאך למעמד זה"... זה תמצית הסיפור, אבל תמצית תמציתו הוא המשפט החוזר כאן: "לא רצה ולא רצה, ולבסוף הלך". משפט מוכר לנו כל כך!... לפנינו יהודי טוב (כמונו!) הניחון בכל הידיעות הנכונות (כמונו!) ומחליט החלטות טובות (כמונו!) ואין לו כוח לעמוד בהן... כמה פעמים החלטנו להוסיף על שיעורי התורה שלנו! הרי יודעים אנו שהם הבונים את האדם, הם קניין האמיתי והניצח, הם המפתח לאושר, בשני העולמות. נו, אז מה קרה? התמססה ההחלטה... אם זקוקים אנו לראי, מגישה לנו אותה פרשת השבוע. ומזעזעת הדמות הנשקפת בו: דמותו של עשוי הרשע! אביו הצדיק מבקשו לקחת את הקשת והחץ, לחגור את החרב, ולצוד ציד. לעשות לו מטעמים, ויברכו. וחז"ל מספרים, שהיו לו לעשוי "בגדי חמודות", היה זה בגדו של אדם הראשון שהגיע לידי נמרוד, ועשיו זכה בו כשהרגו. בגד, שכל החיות היו משתחוות לפני לובשו. אבל עשיו לא לבשו, הניחו בבית, ויעקב אבינו התעטף בו לקבלת הברכות. מדוע לא לבשו עשיו? הלא יצא לציד, מדוע לא הקל על עצמו את המלאכה? משום שהצטיין בכיבוד אב ואם: האב הורהו לקחת חרב וחץ, לפיכך שומה עליו להתאמץ בציד - ולפום צערא אגרא. איזה כיבוד אב! אבל הכתוב ממשיך ואומר: "וילך עשיו השדה, לצוד ציד להביא". ופירש רש": "להביא" אם לא ימצא ציד, יביא מן הגזל. ובתרגום יונתן מבואר שלא הצליח לצוד, "ומצא כלב אחד, והרגו, ועשה ממנו תבשילים להביא לאביו". כלב?! ליצחק אבינו?! זהו כיבוד האב העצום בו הצטיין?! והתשובה, כה ידועה ומוכרת: ההחלטה טובה היתה, והרצון כנה. אבל היו "אילוצים", הציד לא הצליח. אז לא רצה ולא רצה, והביא כלב... הנה כי כן, זו דרכו של עשיו. אגל אנו, מצאצאיו של יעקב! עקביים נהיה. נעמוד בהחלטותינו, מושרשים ואיתנים!

כמדומה שאחד הספורים המפורסמים גם בקרב יהודים המרוחקים מדרך ישראל סבא הינו ברכת יצחק ליעקב. הברכה שהתקבלה לאחר שיעקב נהג בחוכמה ולבש את בגדי החמודות, כפי בקשת אימו... ועשיו אך הבין את הנעשה זעק זעקה גדולה ומרה, שנאה איזמה התפתחה בקירבו עד שנחרטה בנפשו רצון גמור להרוג את יעקב בחיר האבות! והתמיה עולה לה מאליה ומהדהדת היטב בחלל העולם, מדוע לא נתן ה' יתברך מתחילה בליבו של יצחק לברך את יעקב דוקא ובכך היתה נמנעת אותה שנאה שקיימת מאז ולדורות - "הלכה עשיו שונא ליעקב!" אלא מבאים המפרשים שאכן "בקללה" ובשנאה זאת טמונה ברכה גדולה, ושמירה על לימוד התורה שמקיים את העולם. מכיון שכל עוד הקול קול יעקב שולט בחוזקה ודברי תורה נלמדים ביגיעה אזי אין ידי עשיו שולטות, אולם אם נתרפה חלילה מלימוד התורה אזי עשיו שהינו אלא "בובה" בידי ה' יתברך ומקל מרדות בידיו בכדי להישיר את דרכינו ולהריץ את רגלינו הישר לבתי מדרשות, כוללים וישיבות! נמצאנו למדים הפלא ופלא כמה מעשי ה' יתברך שלמים ותמימים בבחינת "מה רבו מעשיך ה' כולם בחוכמה עשית!". ועלינו להוסיף עוד נקודה קטנה. יש כמה בחינות של "עשיו" וגם יסורים שונים ומשונים הבאים על האדם, הזהירונו חז"ל, יפשפש במעשיו, אולם אם פישפש ולא מצא, יתלה בניטול תורה. שהיסורים באו לו בעבור שביטל מלימודו הקבוע, והלך אחר הנאות העולם החולף! ניתן אל ליבנו יקרת לימוד תורתינו, גודל ערכה ונעימות מתיקותה. נגביר חיילים לתורה הקדושה ונזכה לטובה וברכה בזה ובבא!

זמני כניסת ויציאת השבת

ב"ש	חיפה	י-ם	ת"א	כניסת שבת
16:26	16:13	16:09	16:25	כניסת שבת
17:23	17:20	17:21	17:22	יציאת שבת
17:57	17:54	18:00	17:56	רביעית

הפטרת השבוע

"משא דבר ה'" (מלאכי א')

(מעייני השבוע)

מטעמים לשבת חידושים לפרשת השבוע

"ותלך לדרוש את ה'" (כה,כב)

שיגיד לה מה תהא בסופה (רש"י). כתוב בספר "קול שמחה": סבורה היתה רבקה, כי בן אחד הוא זה, ואותו פירכוס שהוא מפרנס לצאת ליד פתחי בתי מדרש וליד פתחי עבודה זרה, אינו אלא המאבק הסמלי בין היצר הטוב ובין היצר הרע, שפעם מתגבר היצר הטוב והוא מבקש לרוץ לבית המדרש. לפיכך תאבה היתה לדעת "מה תהא בסופה" של מלחמה פנימית זו שבלב בנה? מי ינחית את המהלומה האחרונה וינצח במלחמה?... אומנם כל ימי חייו של האדם הם מלחמה תמידית ביצר הרע, לפעמים היצר מתגבר על האדם ולפעמים - האדם על היצר. על כל פנים צריך האדם להשתדל, שאת המהלומה האחרונה ינחית הוא על ראש היצר - "והיה עקב תשמעון"...

(מענינה של תורה)

"ויאמר יעקב אל אביו אנוכי עשיו בכורך עשיתי כאשר דיברת אלי" (כז,יט)

יש להבין, בשלמא מה שאמר "אנוכי עשיו בכורך", לא שיקר חלילה, כי מכיון שקנה את הבכורה, נעשה הוא במקום עשיו, ויכול לומר על עצמו "אנוכי עשיו", אבל מה שאמר "עשיתי כאשר דיברת אלי", היכן הוא דיבר עימו? תירץ ב"עוד יוסף חי": נראה לומר, כי הנה ידוע שהאבות לימדו תורה זה לזה, אברהם לימד את יצחק, ויצחק את יעקב, ובודאי שיצחק לימד את יעקב גם את הלכות כיבוד אב ואם, וכן לימדו מצות "איש אמו ואביו תיראו" שחייב לעשות רצון אמו ולקיים גזרתה שגזרת עליו, ולכן מצא יעקב היתר לעשות מעשה ולקחת את הברכות בהבאת המטעמים לאביו, כיון שאמו צייתה אותו בכך והכריחה אותו בזה, והסבירה לו שאין בזה היפך רצון אביו, אלא לבסוף גם אביו יסכים בכך כשידע מענין הבכורה, ויוסיף על ברכתו לומר "גם ברוך יהיה" וכפי שהיה באמת לבסוף. וזהו שאמר יעקב: "עשיתי כאשר דיברת אלי", כלומר עשיתי כיבוד אם ומוראה לקיים גזרתה, כאשר דיברת אלי הלכות כבוד האם ומוראה אשר למדתני.

(תורת הפרשה)

"ראה ריוז בני כריוז השדה... ויתן לך האלוקים" (כז,כח)

יצחק אבינו ציין בהתפעלות: "ראה ריח בני כריח השדה אשר ברכו ה' ויתן לך האלוקים מטל השמים ומשמני הארץ, ורוב דגן ותירוש". מה הקשר בין ההקדמה לברכה? אלא, הסביר רבינו עובדיה ספורנו זצ"ל, כך רמז יצחק לבנו אהובו: בני, הבורא יתברך הכין עבורנו פירות וירקות למאכל, כדי לקיים את גופנו. אבל בחסדו הגדול נתן בהם ריח טוב, כדי להשיב בו את נפשנו! לפיכך, כשאני מברך אותך בברכות גשמיות לרוב שפע וטובה, אל תשכח את בחינת הרוח, לטפח גם את הנשמה!

(מעייני השבוע)

"יקרבו ימי אבל אבי ואהרנה את יעקב אזוי" (כז,מא)
רש"י פירש, שעשיו עצר בעצמו מפני כיבוד אביו. והסבא מקלם זצ"ל אמר, שכשם שהילל מחייב את העניים, כך עשיו מחייב את הכעסנים: כלום רגזן היית יותר מעשיו, וראה איך יכול היה לשים מעצור לכעסו בגלל הכרתו! אבל האלשיך הקדוש זצ"ל מפרש פירוש מפתיע: עשיו ידע, שהתורה מגינה, וכשיעקב לומד תורה - לא יוכל לו! לכן אמר "יקרבו ימי אבל אבי", ואבל אסור בלימוד תורה, ואז אוכל חלילה לגבור על יעקב!

(מעייני השבוע)

סיפור לשבת

הגאון רבי רפאל דאבוש זצ"ל כיהן כראש בית הדין בטריפולי שבלוב לפני כמאה שנה. בפרשת השבוע קוראים לנו על קדושתו והצלחותיו של יצחק אבינו, שעוררו את אבימלך מלך פלישתים לשלחו מארצו. "לך מעימנו", אמר לו. אך לא ארכו הימים ובא ולבקש את סליחתו... בהקשר זה נספר את הסיפור הקשור בגאון רבי רפאל דאבוש זצ"ל. פעם הלך רבי רפאל ברחוב היהודים, בטריפולי. לפתע נקרה על דרכו גוי אלים, שהיה בעל זרוע ומקורב למלכות. הלה החליט להתעמר ברבם של היהודים, עצרו ושאלו בבוז: "מי אתה?". הגאון רבי רפאל, עניו ושפל ברכ כדרכו, ענה במלותיו של אברהם אבינו: "אנכי עפר ואפר!". לתשובה כזו לא פילל. הוא נבוך, והפטיר: "הסתלק, לך מעימי!", והחוזה לו תנועת ביטול בידו. הרב המשיך בדרכו ואותו גוי הלך לביתו, ולפתע חלה במחלה אנושה. גופו התמלא במים, בשרו הפך לבצקת, וכל הרופאים נילאו מלרפאו. הוא פיירפ בין החיים והמוות, נאבק על כל נשימה. בא אליו אחד מחכמי דתו, ושאלו: "כלום עשית מעשה רע?", הרשע הארוך לא יכול היה להיזכר במעשה רע שעשה מימיו... הלה המשיך ושאל: "האם פגעת באדם קדוש לאחרונה?". הרהר הגוי ונזכר: "יום אחד עברתי ברחוב היהודים ונתקלתי ברבם. שאלתיו מיהו, וענה לי: עפר ואפר. אז או אמרתי לו גש הלאה"... אמר הקאדי: "אכן נודע הדבר! עתה ידעתי בשל מי הרעה שהתחוללה על ראשך! אם רצונך להבריא, עליך למהר ולבקש את סליחת הרב!". מיהר הגוי ושלח את ילדיו אל הרב ובידם תשורות יקרות ערך. מאן הרב לקבל את מתנותיהם, אך שמע לבקשתם שישלח לאביהם. עמד, הניח ידו על עיניו ונשא תחינה. שתי מילים אמר, ולא יסף. ואז פקח את עיניו ואמר לבנים: "לכו לביתכם!" הם שבו לביתם, והגוי קם ממיטת חוליו והבריא. והוא ובני ביתו השכימו לבית הצדיק, להודות לו ולבקש את סליחתו על הפגיעה בכבודו. והיה הדבר למופת, ולקידוש שם שמים ברבים, בין בעם ישראל ובין בעמים!

EEE

שתי קהילות התקיימו באמסטרדם שבהולנד לפני כשלוש מאות שנה. בראשות הקהילה הספרדית, הפורטוגזית, עמד הגאון רבי שלמה איליון זצ"ל, ובראשות הקהילה האשכנזית עמד הגאון חכם צבי זצ"ל (השם "חכם" ניתן לו, על היותו תלמידם של גדולי הספרדים באיטליה). יום אחד עלה החכם צבי לבית הרב הספרדי לדון עימו בעיניני הציבור, והופתע למראה ההוד וההדר שנגלה לעיניו: מפת חג פרושה היתה על השולחן, פרחים רעננים באגרטל, ריח ורדים עמד באויר, הכל אמר חג. היה זה ביקורו הראשון בבית הרב, והוא תמה: "וכי כך דרכה של תורה?!" נענה הרבי בלחישה: "זוכים אנו לביקורו של המלך!". אם כך, הכל מובן! אם מתכוננים לביקור מלכותי, צריך לקשט את הבית כדבעי! "מתי אמור המלך להגיע?" התעניין. "מקוה אני שכבר הגיע", נענה הרב. "היכן הוא", חרד חכם צבי. כבוד המלכות אינו דבר של מה בכך! "כבודו מלא עולם", ענה הרב. "הלא חז"ל אמרו כי: איש ואישה, זכו - שכינה עימם, אם השלום שורר בביתם, אזי הקדוש ברוך הוא שוכן איתם! ואם זכיתי וביתי הוא מעון לשכינה - כלום אין ראוי לקשטו כיאות?! ועוד אמרו חכמים, כי אדם מישראל העוסק בתורה - שכינה כנגדו, שנאמר: בכל מקום אשר אזכיר את שמי, אבוא אליו וברכתיו. וכי אין זה ראוי שאקדם פני הבורא יתברך בכבוד הראוי?!" "ראוי וראוי", השיב החכם צבי נרעש ונפעם, "אם כאלו הן כוונותיו של הרב - אשרי הקהילה שעומד הוא בראשה!".

(מעייני השבוע)

זכו - שכינה ביניהם

החותנת הזאת עברה את הגבול!!!

ישנו פתגם מפורסם האומר: "אם ידור זאב עם כבש תדור כלה עם חמותה", ולצערינו שומעים הרבה על מחלוקות וקטטות, שנאות ופילוגים כתוצאה מהמילים כלה וחמותה, אומנם תורתנו הקדושה מלמדת אותנו עד היכן הכבוד שצריך להיות בין שתיים אלו, ורבינו יוסף חיים זיע"א בעל הבן איש חי הביא בסיפרו חוקי הנשים פרק יב' מעשה שהיה באישה אחת ענוה ושפלת רוח, שהתנפלה עליה חמותה במילים קשות, וגם ירקה בפניה, וסטרה על לחיה, תלשה שערותיה, וגם נטלה סנדלה, וחבטה בו על ראשה, ולא עוד אלא שקרעה את בגדיה. מה עשתה אותה כלה? - מיהרה ורחצה את פניה ועיניה, חבשה את ראשה והחליפה בגדיה, ובאה לפני חמותה, נפלה על ידיה ונשקתם, ובכתה לפנייה וגם ביקשה... סליחה ממנה. אמרה לה חבירתה ידידתה וידידת חמותה: הפלא ופלא - על זו התלאה! במקום שתביאי "מוט המכתשת" ותחבטי בה... לקחת את ידה ונישקת אותה?! הא כיצד? אמרה לה הכלה: נשקתי יד חמותי - והרווחתי מנוחתי, וכן עשיתי זאת - למען עטרת ראשי ואדוני. וכמו כן: לעומת זאת, פצעתי את היצר הרע במוט המכתשת, והכיתיו ביד הטחנה, וניצלתי מעצתו הרעה ולא נפלתי ברשתו.

תשמע אישה ותוסיף לקח כי כבוד חמותה הוא כבוד בעלה והוא יוסיף לה כבוד ויקר על כבודה. ואשרי הזוכה להשכיל ולהתעלות מעל כל הרגשות ולנהוג בכבוד הראוי וחייה בכפליים לטוב לה בזה ובבא.

חנוך לנער

סבא שלי היה שוחט, חזן, רב. סבתא שלי היתה צדקה

מי לא מכיר את מילות הכותרת? הן שומעים אותם מנהגי מוניות, זמרים, שחקני כדורגל ושאר ריקנים שבישראל לא כן? אך האם הועיל לעשיו שסבא שלו ואבא שלו היו צדיקים? מי אתה חביבי?

נאמר בתורה: "וישלח ישראל את ימינו וישת על ראש אפרים והוא הצעיר וכו'. ויברך את יוסף ויאמר האלקים אשר התהלכו אבותי לפני וכו'. המלאך הגואל אותי מכל רע יברך את הנערים" (בראשית מח, יד-טו). יעקב מברך את בני יוסף אפרים ומנשה, וכתוב "ויברך את יוסף". אם הוא מברך את בניו של יוסף, איך נאמר שמברך את יוסף? ואמר הרשב"ם: "ברכת הבנים היא ברכת האב", היינו, כשמברכים את הבנים הרי זה כאילו מברכים את האב. אכן זאת היתה הברכה המאליפה והנאמנה ביותר שאיש מישראל ראוי לייחל לה, שבניו יהיו מבורכים ונמצא הוא עצמו מבורך, וכך הדבר במהלך הדורות, אם הנינים והנכדים מבורכים והולכים בדרך הטובה והישרה, אין לך ברכה מרובה מזאת לאבות ולאבות האבות. יעקב מברך את נכדיו ואומר: "המלאך הגואל אותי מכל רע יברך את הנערים ויקרא בהם שמי ושם אבות", היינו שהבנים ילכו בדרכי האבות ושם יקרא עליהם, שיהיו ראויים להיקרא "בני אברהם יצחק ויעקב", ולא יביישו את אבותיהם במעשיהם, או אז ישמחו האבות ביוצאי חלציהם וברכת הבנים תחול על האבות. יחוס - דבר גדול הוא בישראל ורבת אחריות היא השמירה עליו, ששרשרת הדורות תמשך בטהרתה, והבנים לא יביישו את האבות לא בעולם הזה ולא בעולם הבא. רק אם אתה כמו סבא ואת כמו סבתא, יש מה להתפאר, הם בך ואתה בהם אך...

עשה לך רב

שו"ת ממנ"ר הרה"ג הרב יוסף מוגרבי שליט"א

האם בשבת אפשר להזכיר בהשכבה שמות נפטרים שלא בשנתם כמו במועדים?

בעמידה?

צריכים זהירות רבה שלא להזכיר שמותם, שכן שמעתי מגדולי המקובלים בירושלים שכאשר מזכירים נפטר שלא בזמנו, אחר י"ב חודש, מזמינים אותו מיד לדין, ונמצא שמצערם אותו.

אבל שרוצה לקרות בהפטרה אך לא יודע טעמים האם יקרא?

אם אינו יודע לקרות ההפטרה בטעמיה ראוי ונכון שימנה תלמיד חכם שיעלה עבורו יותר מאשר שיקרא ויצער להוריו.

אמירת מזמור שיר ליום השבת אחרי קריאת התורה במנחה נאמרת בישיבה או

ראוי לאומרו מיושב ולאחר מכן יקומו ללוות הספר בחזרתו לארון הקודש.

E מדוע כופלים "אתה אחד ושםך אחד"?

מכוון על זמן הגאולה שכל שמותיו של הקב"ה יתאחדו לאחד, ולפי הקבלה יכוון שעתה בתפילת מנחה מתחברים כל העולמות עם הספירות לאחד.

E מה עיקר הלימוד שיש להשקיע בשבת?

עיקר הלימוד בשיעורים ודרשות צריך

להיות בהלכה, והרב הדרשן יושב תוכחות ומוסר, ובמקום שאין רב, אם אינו יודע ללמוד ירבה בגרסת הזוהר, ואם יודע לא יעסוק בקבלה לפני שמילא כרסו בשי"ס ופוסקים והגיע לתנאים המוכשרים לכך.

E האוכלים בליל שבת דגים, האם צריכים לאוכלם ביום?

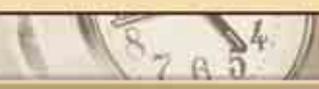
יקפיד לאכול דגים גם בסעודת היום שעל פי הקבלה יש להקפיד כן בכל הסעודות, ובסעודה שלישית יש לדקדק מאוד באכילתם ששם עיקר מעלתם.

E מי שהתחיל סעודה שלישית קודם השקיעה ונכנס לבין השמשות האם מותר בשתיית מים?

איתא במדרש שהשותה מהנהרות בשבת

לעילוי נשמת שרה בת הבצי כא' בניסן תשע"ח ת.נ.צ.ב.ה

כדי לזכות ב- 5 רקות של תורה עם מו"ר עט"ר שליט"א ניתן לשלוח הודעה בואטסאפ "צדק" לפלאפון: 052-7629145
בהודעה: השימוש באינטרנט ודמייו מסוכן אסור על פי ההלכה! אנו פותחים דף למי שכבר מתחיל באישור והנחה מתאימה לפי ההלכה

בא גם אתה להיות שותף

לזכות ליטול חלק בכתיבת ספר תורה

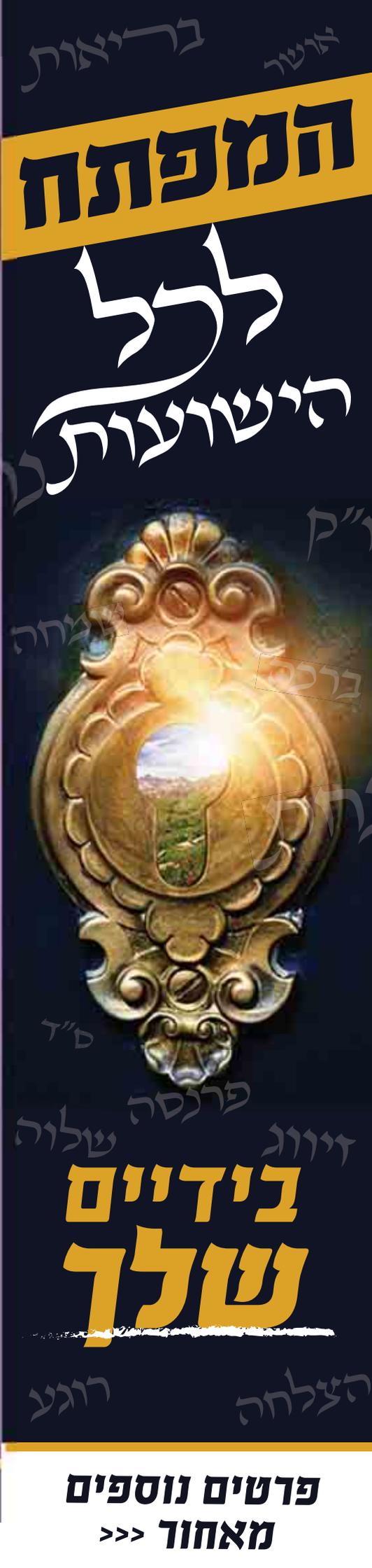
סיום כתיבת האותיות יתקיים אי"ה ביום שלישי יט' נסלו תשע"ט

27 נובמבר [למונים] ברח' אלופי צה"ל 10, חולון הזמנת כבוד לסעודת מצוה ברוב פאר והדר תשלחנה לתורמים

מצוה הזאה איבך אגאמיצנה

לפרטים וברורים: 052-7676-484

yagel.tora@gmail.com

המפתח

לכל הישועות

אל תיקרי הליכות אלא הלכות

E מנהג הספרדים ועדות המזרח להדליק הנרות כעשר דקות או כרבע שעה לפני השקיעה, והטוענים שהמנהג בירושלים להדליק ארבעים דקות לפני השקיעה, וכמו שנדפס בלוחות, טועים הם ואין כל יסוד לדבריהם. וראוי ונכון להדליק הנרות ולפרוש ממלאכה עשרים דקות לפני השקיעה.

E אין להדליק הנרות בעוד היום גדול לפני פלג המנחה שהוא שעה ורבע לפני השקיעה, כי אז אינו ניכר שמדליק לכבוד שבת. ואם האישה התאחרה להדליק מאיזה סיבה, אם יודעת בבירור שעדיין לא שקעה החמה, יש להדליק בברכה, אבל אם מסופקת היא בזמן השקיעה, חלילה להכנס בספק חילול שבת, ומוטב להשאר בחושך מלחלל שבת על ידי ההדלקה. ואם רואה בעלה שהזמן דחוק והאישה מתאחרת ולא תספיק להדליק הנרות בזמן, ידליק הוא עצמו את הנרות בברכה, אף אם היא תמחה בידו.

E צריך להדליק הנרות במקום הנחתם, ולהדליק במקום שמשמשים בו, ואין להדליק את הנרות במקום אחר ולהעבירם אחרי ההדלקה למקום אחר. ומכל מקום כשיש צורך בדבר כגון שמדליקים הנר על השולחן, ואחר כך מניחים

אותו על גבי מדף גבוה - מותר לעשות כן, שהרי ניכר שעושה כן לכבוד שבת. וכן אם האישה חולה, מותר להביא אצלה את הנרות להדליקם בברכה, ואחר כך יקחם משם ויתנם במקום הראוי להם.

E כיון ששיקר מצות נרות שבת הוא במקום האכילה, לכן יש (מאחינו האשכנזים) שנוהגים להציב את הנרות על שולחן האוכל. ומכל מקום גם מאחינו האשכנזים יש שלא נוהגים להניחם על השולחן, כיון שנכנסים בכך לבעיות כיבוי ומוקצה. ועל כל פנים על פי הסוד והזהרה הקדוש לא מניחים על השולחן, אלא מניחים כנגד השולחן דהיינו מנורה בדרום ושולחן בצפון.

E היולדת יכולה להדליק בברכה בביתה אפילו שאינה טהורה, וכן הדין לכל אישה נידה אפילו בשעת וסתה צריכה להדליק בברכה.

E כלה שמדליקה בביתה בפעם הראשונה, אסור לה לברך שהחינו, שיש בזה איסור ברכה שאינה צריכה.

E סומא (עיוורת) מדליקה נרות ומברכת, ומכל מקום אם יש לה בעל שהוא רואה, עדיף שהוא יברך וידליק.

E בנות רווקות הסמוכות על שולחן הוריהן, אין עליהן כל חובה להדליק נרות שבת, ואם ברצונן להחמיר על עצמן ולהדליק נרות שבת בחדריהן, אסור להן לברך על הדלקת הנרות, אלא ישמעו הברכה מפי האם בעת שמדליקה בחדר האוכל, ולאחר שיענו אמן ידליקו בחדריהן בלי ברכה.

E כלה השובתת אצל חמותה. יכולה הכלה להדליק הנרות בברכה בחדר השינה שמייחדים עבורה, וחמותה תברך על ההדלקה שבחדר האוכל, והוא הדין לבת נשואה השובתת אצל אימה. וידקדקו הבת או הכלה לקחת עימה נרות

מהבית שלהן, כיון שהנרות צריך שיהיו שלהן, או שההורים יקנו להן במתנה גמורה. וצריך שהנרות יהיו גדולים שידלקו עד בואם לחדר שינה לישון כדי שיהנו מאורם.

E הסועדים את סעודת ליל שבת בבית הוריהם או מכריהם וכדומה, וחוזרים לאחר הסעודה לישון בביתם, אם יוצאים מהבית לפני פלג המנחה לא ידליקו נרות (אבל יכולים להדליק בלי ברכה), ואם יוצאים מהבית לאחר פלג המנחה (שעה ורבע לפני השקיעה), תדליק האישה את הנרות בברכה בביתה, ואחר כך ילכו לבית קרוביהם, וצריך שהנרות יהיו גדולים ויהיו דלוקים עד שיחזרו לביתם כדי שיהנו מהנרות. ויטעמו איזה מאכל כגון עוגה או פירות כדי שיהנו מהנרות.

E משפחות השובתות בבתי הבראה או בבתי מלון וכיוצא בזה, ואוכלים בחדר האוכל הכללי וישנים כל משפחה בחדר שהוקצה להם, תדליק האישה נרות בחדר שינה המיוחד להם. וצריך לחדרם יהיו דלוקים ויהנו לאורם. ואחת מהנשים תדליק בחדר האוכל בברכה, ואחר כך תדליק בחדר המיוחד לשינה בלי ברכה כיון שכבר ברכה על ההדלקה שבחדר האוכל.

E בחורי ישיבה הדרים בפנימיה של הישיבה, וישנים שם כמה בחורים בחדר אחד, אחד הבחורים ידליק בברכה וחבריו ישמעו ויצאו ידי חובה, וכן בכל חדר וחדר ידליק אחד מהבחורים וחבריו ישמעו ויצאו ידי חובה. וצריך שהנרות יהיו גדולים שיעור שכאשר יחזרו לחדרם יהיו דלוקים ויהנו לאורם.

(השבת והלכותיה)

אור החיים הקדוש

לב מלכים ושרים ביד ה'
'האם יצחק אבינו נעקד מרצונו או בעל כורחו'

רבנו האור החיים הקדוש מביא בשם 'יש מפרשים' שיצחק אבינו נעקד בעל כרחו, וזו היא שיטת ה'אבן עזרא' בפרשת וירא, ורבנו חולק על זה שבודאי יצחק עשה זאת ברצון השלם, כי אברהם אבינו הכניס בו כוח של מסירות נפש. ויצחק למד מאביו לעשות מצוות ומעשים טובים.

וזה פירוש הפסוק 'אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יִצְחָק בֶּן אַבְרָהָם, אַבְרָהָם הוֹלִיד אֶת יִצְחָק, שהרי מצוות ומעשים טובים נקראים 'תולדות' וכמו שאמרו חכמינו אצל נח 'עיקר תולדותיהם של צדיקים, מצוות ומעשים טובים', וזה הפירוש גם כאן 'ואלה תולדות יצחק בן אברהם' שגם במעשים טובים הנקראים תולדות היה יצחק בנו של אברהם, והתנהג כמוהו, שהרי 'אברהם הוליד את יצחק', שאם אברהם הוא המוליד, אז בטוח שגם בנו כמותו, במצוות ומעשים טובים.

[אור החיים תולדות פרק כה פסוק יט]

להצלחת
כל התורמים והמסייעים
לעלון בליל שבת
מבית הכנסת
זכור לאברהם
חולון

לעילוי נשמת
שמעיה כוסיוף
בן יעל
ת.ג.צ.ב.ה

לעילוי נשמת
בשי בן
חנום ומאיר
ת.ג.צ.ב.ה

לרפואת
נועה בת מעיין
ולהצלחת
משפחת כהן

להקדשות לתרומות ולכל עניני העלון אפשר לפנות לטלפון 052-7647449
ניתן לתרום להוצאות העלון ולפעילות המוסדות גם דרך "נדרים פלוס" מכל רחבי הארץ
למעוניינים שהעלון ישלח בדוא"ל, נא להשאיר הודעה: yeasa.beracha@gmail.com
כתובתנו: מפרץ שלמה 100 חולון | טלפון: 03-5591756 | פקס: 03-5584485

לעילוי נשמת
שמואל בביון
בן בלור
ת.ג.צ.ב.ה

פרטים נוספים
מאחור >>>

